

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorìa

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XV. De persecutione ab aliis concitatâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

Ἐπειὶ βασιλεὺς δὲ τὸν Φιλανθρωπότατον, μὲν τῶν τετῶν ὑποχώρησιν, τὰς τῶν χηρημάτων μετὰ εὐλαδίᾳ Κυβερνῶν. πάντα δὲ ἀπολαβόντας, αἰαδὲ Φανυαπίονα, κατέχει λόγῳ, πειθῆς καὶ ἀγαθῆς ἐννοίας τὰς ἀνδρας ἀποδέξασθαι. μίαν μὲν ἤδε Φιλανθρωπίας δείγμα φέρουσα τὴν δηλωμένην πράξιν. Πατέρα δὲ, τῆς πρὸς τὸ θεῖον αἰσίας ὡς ἐχει ἀν' ἐμφανῆ μαρτυρίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

Περὶ τῶ ὑπὸ τῶν ἄλλων θιασῶν.

Ἡλιων μὲν ἄπαντα χεῖρ ἡγήσας θεοσεβείας ἕξ ἡλιάματι τῶν κρηθέντων, οἰκαὶ ἔθνος ἀρχοντες ἕξ αὐτῶν ἡ βασιλείων οἰκῶν ὁρμώμενοι πρῶτοι πάντων τὰς ὑπὲρ εὐσεβείας ἀγωνάσας οἱ θεοφιλεῖς διήλθον μάρτυρες, πρὸς ἡ σίδηρον καὶ θαλάττης βυθῆς πάντα τε θανάτου τροπον ἀεθιμώτατα διακαρτεροῦντες. ὡς ἐν βραχεῖα πάντα χεῖρ βασιλεῖα θεοφιλῶν χηρηδοῦσιν ἀνδρῶν ὁ δὴ καὶ μάλα τῆς τῷ θεῷ Ἐπικοπήσας ἐρήμης τὰς δρωῦντας εἰσγάξεται. ὁμῶς ἄν τὰς θεοσεβείας ἐλαμνεν, καὶ τὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἐξεδίωκον εὐχάσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'

Ὅταν Κωνσταντῖος ὁ πατὴρ εἰδωλολατρῆαν ἀνηματισάμενος, τῶν μὲν θύων θύλακας ἐξέβαλε, τῶν δὲ ὁμολογησῶν ἀρεθιμένους εἰχεν ἐν Παλατίῳ.

Μονῶ δ' ἀεὶ Κωνσταντῖῳ σοφία πρὸς ἡσυχαστικὸν λογισμὸν καὶ πρᾶξιμα πρᾶξιμα, ὡς ἀδόξον μὲν ἀκῆσαι, πρᾶξιμα ἢ θαυμασιωτάτων. τοῖς ἄνθρωποις ἀπὸ βασιλικῶν ἀπάται μέχρι καὶ τῶν ἐπ' ἐξουσίας δρχόντων αἰεσίως ἀεθιμώτατα, σιμῆμα δίδωσιν. ἢ δύσασιν τοῖς δαίμοσιν, ἐξῆναι παρ' αὐτῶν μένειν καὶ τῶν σιμῆτων μετὰ λαγχάνων τιμῆ. ἢ μὴ τῶτο πράξασιν, τῶν πρὸς ἑαυτῶν ἀποκεκλειῶσιν παρῶδων, ἐξωθῆσθαι τε καὶ ἀποχωρεῖν τῆς αὐτῆς γνώσεως τε καὶ οἰκιστικῆς. ἐπειδὴ ὅταν διεκρίνοντο εἰς ἀμφοτέρω, οἱ μὲν ὡς τὰς δεξιάς, οἱ δὲ ὡς ἐκείνας μελέμενοι, ἠλέγχοντο τε ὁ τῆς ἐκάστας ἀρεθισσεως πρὸς ἑαυτῶν. ἐν τῷ αὐτῷ λοιπὸν ὁ θαυμασιος τὸ λαλήθως τῷ σοφισματι ἀποκαλύψας, τῶν μὲν δειλίαν καὶ φιλαυτίαν κα-

A ratione hujus rei percussi sunt: humanissimus autem Princeps post eorum discessum opum dominos accivisse dicitur: & obsequio illorum ac studio erga se magnoperè laudato, jusfisse ut cunctis opibus suis receptis domum reverterentur. Hoc igitur unum illius Principis facinus est, quo singularis ejus humanitas perspicuè declaratur. Alterum facinus, illustre e jus erga Deum pictatis indicium præbet.

CAPUT XV.

De persecutione ab aliis concitata.

Præfides provinciarum per univrsum orbem viros divino cultui deditos Imperatorum jussu persequabantur. Primi que omnium ex ipsis Imperialibus Palatiis progressi Dei amantissimi martyres, pro religione certamina obierunt; ignem & gladios marisque altissimos gurgites, & cuncta mortis genera alacri animo perpassi. Ad eod ut brevi temporis spatio cuncta Imperatorum palatia cultoribus Dei viduata sint. Quo maximè factum est, ut hujus sceleris auctores, Dei præsentia atque auxilio orbat remanerent. Dum enim cultores divini Numinis persequuntur, eadem operâ preces pro semet ipsis fieri solitas abegerunt.

CAPUT XVI.

Quomodo Constantinus simulans se simulaora colere, eos quidem qui sacrificare parati essent expulerit: illos verò qui se Christianos profiteri maluissent, in palatio retinuerit.

Soli Constantio sapiens quoddam consilium venit in mentem. Ac res quidem ipsa quam gessit, mirabilis est auditu; factu tamen longè admirabilior. Palatinis omnibus qui in ipsius aula militabant, ad ipsos usque judices in summis potestatibus constitutos, data eligendi utrum mallent facultate, hanc conditionem detulit, ut si quidem demonibus sacrificassent, manere ipsis in palatio & consuetis honoribus frui liceret: si verò id facere renuissent, ab ipsius aditu excluderentur, & ab ipsius notitia ac familiaritate remoti discederent. Cum ergò universi bifariam dirempti essent; aliusque in hanc, alius in illam partem discessisset; & uniuscujusque propositum ac sententia explorata fuisset: tunc eximius Princeps consilium suum quod hæctenus latuerat, detegens,